

«Organisatie»
«Contactpersoon»
«Adres»
«Postcode__Plaats»

Aan: fractievoorzitters en voorzitter, leden, griffier van Vaste commissie voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Betreft: Reactie SGF op de kabinetsvoorstellen

Amersfoort, 28 juni 2011

Geachte «Aanhef» ,

Naar aanleiding van de aangekondigde maatregelen in de Nederlandse gezondheidszorg wil de Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), een samenwerkingsverband van negentien gezondheidsfondsen, uw aandacht vragen voor het volgende.

De leden van de SGF hebben decennialang (mee)gebouwd aan een goede gezondheidszorg in Nederland. Jaarlijks investeert de SGF 300 miljoen euro in de Nederlandse gezondheidszorg. We zijn ons ervan bewust dat er grote uitdagingen liggen die urgent zijn voor de toekomst van de gezondheidszorg. De SGF wil en kan hier een bijdrage aan blijven leveren vanuit haar onafhankelijke en diep in de samenleving gewortelde positie. De richting die door het kabinet wordt ingeslagen, levert ons echter een groot aantal problemen op.

De maatregelen in de Landelijke nota gezondheidsbeleid 'Gezondheid dichtbij' en de diverse beoogde bezuinigingsmaatregelen die de afgelopen weken bekend zijn geworden, hebben een enorme impact op chronisch zieken, gehandicapten, hun mantelzorgers en mensen met een hoog risico op chronische ziekten. Hierdoor is, mede getuige de vele demonstraties van de afgelopen week, grote onrust bij onze achterban van miljoenen patiënten en donateurs ontstaan. Men kan niet goed overzien wat er te gebeuren staat en de effecten van de voorstellen worden als onvoldoende doordacht beschouwd. We maken ons dan ook grote zorgen over de staat van de Nederlandse gezondheidszorg en over onze positie als kennisland.

Persoonsgebonden Budget (PGB)

Het kabinet streeft naar eigen verantwoordelijkheid en regie van de burger over zijn leven en gezondheid. Het PGB is daar een efficiënt en doelmatig middel toe en leidt bij uitstek tot 'empowerment' van mensen met een ziekte of handicap. Men kan zelf de verzorging, verpleging, begeleiding en ondersteuning inkopen die men nodig heeft en daardoor eigen regie voeren. Juist op dit PGB wordt nu heftig bezuinigd. Uiteraard begrijpen we dat excessen moeten worden aangepakt. Het bestaan van excessen mag echter geen reden zijn om op zinnige en zuinige PGB-zorg te korten. Deze bezuiniging komt rechtstreeks op het bordje van chronisch zieken en gehandicapten terecht. De gezondheidsfondsen vinden dit onverteerbaar. Het getuigt vooral van een korte termijn visie van dit kabinet. Op de lange termijn zullen de kosten van de gezondheidszorg alleen maar hoger worden. Het Centraal Planbureau concludeert in haar rapport 'De opmars van het PGB', 2011 dat het wenselijk is dat het gebruik van het PGB toeneemt, mede omdat PGB goedkoper is dan zorg in natura.

Uitkleden basispakket

Het basispakket van de Zorgverzekeringswet (Zvw) zal beperkt worden. De SGF begrijpt dat er in deze moeilijke tijden kritisch gekeken wordt naar de omvang van het basispakket. De gemaakte keuzes bieden echter slechts een schijnoplossing voor de korte termijn:

1. Wie met bepaalde chronische klachten naar de fysiotherapeut gaat, moet de eerste twintig behandelingen zelf betalen. Op dit moment zijn dat er nog twaalf. Kortdurende fysiotherapie is echter bewezen effectief bij chronische aandoeningen, draagt bij aan de kwaliteit van leven van chronisch zieken en voorkomt duurdere vormen van zorg.
2. Het opnemen van de vergoeding voor hulp bij stoppen met roken in het basispakket heeft er toe geleid dat het aantal rokers in het eerste kwartaal is teruggelopen van 28% naar 24%. Met verbazing hebben wij vernomen dat de stoppen-met-roken-programma's nu weer uit het basispakket worden gehaald. Zo blijft Nederland in Europa één van de landen met het hoogste percentage rokers, met alle risico's van dien voor de volksgezondheid en de kosten die daaruit voort vloeien.
3. Naast roken zijn overgewicht en fysieke inactiviteit de voornaamste kenmerken van een ongezonde leefstijl. Ook hier zijn effectieve programma's voor ontwikkeld. Zo is de kans op diabetes met 50% te verkleinen als mensen met een hoog risico op diabetes voldoende bewegen en gezonder eten. Effectieve interventies zoals de BeweegKuur en dieetadvisering kunnen deze groepen helpen om de kracht te vinden om voor gezondheid te kiezen. De SGF betreurt het dat het kabinet niet voor een dergelijke effectieve benadering kiest.
4. Eind 2010 beloofde de staatssecretaris van VWS om casemanagement bij dementie vanaf 2012 in het basispakket op te nemen. Dit staat nu weer ter discussie, terwijl uit onderzoek blijkt dat 80% van de mantelzorgers van iemand met dementie, overbelast is. De zorgkosten zullen explosief toenemen als deze mantelzorgers uitvallen.
5. Binnen de ggz-sector zal bijna 600 miljoen euro worden bezuinigd. De eigen bijdrage zal worden verhoogd en het aantal zittingen eerstelijnspsycholoog worden verlaagd van acht naar zes. Veel mensen met een chronische ziekte hebben psychosociale hulp nodig. Juist deze mensen worden door alle maatregelen van het kabinet al zo hard getroffen.

Korting op patiëntenorganisaties

De subsidies voor patiëntenorganisaties worden meer dan gehalveerd. Dit valt moeilijk te rijmen met de wens van het kabinet om meer verantwoordelijkheid aan mensen zelf te geven en zelfmanagement te stimuleren. Juist deze organisaties dragen er aan bij dat patiënten goed geïnformeerd en geëquipeerd worden om invulling te geven aan de eigen verantwoordelijkheid voor hun gezondheid. Patiëntenorganisaties geven de patiënt een sterkere positie ten opzichte van verzekeraars en zorgaanbieders. Daarnaast leveren patiëntenorganisaties de benodigde input aan zorginstellingen om de kwaliteit van de zorg te verbeteren.

Vervallen tolkendienst

We maken ons grote zorgen om het vervallen van de tolk- en vertaaldiensten. Uit onderzoek blijkt dat de inzet van professionele tolken van belang is voor het waarborgen van de veiligheid, kwaliteit en effectiviteit van de zorg. Als taal een barrière is zal dit leiden tot slechtere diagnostiek en daarmee hogere zorgkosten.

Leefstijl als eigen verantwoordelijkheid

Een goede gezondheid is een randvoorwaarde voor welvaart en economische groei. Het kabinet laat het aan het individu over om op eigen kracht voor gezond gedrag te kiezen, terwijl de gevolgen van ongezond gedrag ook voor de samenleving merkbaar zijn. Uit onderzoek blijkt dat elke euro die geïnvesteerd wordt in gezonde leefstijl, 2,80 euro aan voordelen op kan leveren. Door het kabinet wordt gezondheid echter alleen als kostenpost gezien. Daarnaast wordt voorbijgegaan aan de grote groepen kwetsbare mensen die er niet in slagen zelfstandig aan hun gezondheid te werken. Aangezien de helft van de chronische ziekten in Nederland, zoals diabetes type 2, hart- en vaatziekten, COPD, nierziekten en kanker, samenhangt met een ongezonde leefstijl, valt hier nog veel te winnen. Als gezondheidsfondsen zetten we hier sterk op in. Het beleid van het kabinet doet echter veel van onze investeringen teniet.

Fundamenteel onderzoek

Ook fundamenteel onderzoek wordt door de plannen van het kabinet ernstig belemmerd. 350 miljoen euro, bestemd voor fundamenteel onderzoek, zal anders worden besteed. Dit staat haaks op het beleid van het kabinet terug te komen in de top vijf van kennislanden. Ook academici hebben laten weten tegen de plannen van het kabinet te ageren om wetenschap vooral voor commerciële doeleinden in te zetten. De SGF investeren jaarlijks € 160 miljoen in onderzoek. Ook wij streven ernaar meer onderzoek te vertalen naar de praktijk en onderkennen het belang van innovatieve projecten. Fundamenteel onderzoek is echter de basis van die innovatie en dient daarom gestimuleerd te blijven worden.

Overhevelen taken naar gemeenten

De SGF staat sceptisch tegenover de overheveling van functies naar de gemeenten, naar de WMO. Veel taken worden nu op gemeentelijk niveau belegd zonder dat getoetst is of mensen niet tussen

wal en schip vallen. Belangrijke randvoorwaarden voor grote groepen zijn onvoldoende geregeld. Daarnaast krijgen gemeenten er geen cent bij. We maken ons dan ook grote zorgen over de vraag of de gemeenten op deze extra taken organisatorisch en budgettair berekend zijn.

In het bovenstaande hebben wij mede namens onze grote achterban een aantal forse bezwaren tegen het huidige kabinetsbeleid op het terrein van de volksgezondheid aan u kenbaar willen maken. De SGF is zeer verontrust over de maatschappelijke gevolgen en de gezondheidseffecten van dit beleid en zou hierover graag met u van gedachten willen wisselen. Na het reces zullen we u van gerichte argumentatie rond de specifieke onderwerpen voorzien en we zijn uiteraard graag bereid deze informatie tijdens een persoonlijk gesprek toe te lichten. Als we u voor die tijd van informatie kunnen voorzien horen wij dat graag.

Mr. drs. Bert Kuipers

Voorzitter Samenwerkende Gezondheidsfondsen

